EL PUNT AVUI+ El Punt Avui
Cataluña
16/09/26
Pr: Diaria
Tirada: 13.420
Dif: 9.707
Cod: 186042996
Pagina: 26
Secc: OTROS Valor: 6.295,32 € Area (cm2): 478,8 Ocupac: 54,74 % Doc: 1/1 Autor: Sergi Guillén Joan Sabater i Tobella, fa Num. Lec: 63000

SOCIETAT

Joan Sabater i Tobella, pioner de la bioquímica clínica

El 2009 va rebre la Creu de Sant Jordi

Sergi Guillén

Joan Sabater i Tobella, farmacèutic català, investigador, docent i un dels pioners de la bioquímica clínica i la medicina genòmica a Catalunya, ha mort a l'edat de 91 anys.

Nascut a Barcelona el 1934, Sabater es va llicenciar en farmàcia per la Universitat de Barcelona el 1959, amb premi extraordinari de llicenciatura. El 1964 es va doctorar en farmàcia i va obtenir el premi Ciutat de Barcelona de tesis doctorals. La seva formació posterior el va portar a alguns dels principals centres hospitalaris i universitaris de l'època. Va treballar i es va formar en bioquímica i genètica a Ginebra, París, Boston, Montreal i Lió.

Sabater i Tobella va continuar la seva formació a Harvard i a Montreal, interessat en les malalties genètiques que podien ser tractades si es diagnosticaven des del naixement. De tornada a Barcelona, va impulsar un projecte de diagnòstic precoç neonatal que va rebre el suport de la Fundació Juan March. Amb la Diputació de Barcelona es va construir, al recinte de la Maternitat de Barcelona, el centre de cribratge neonatal per a la província, l'Institut Provincial de Bioquímica Clínica-Fundació Juan March, inaugurat el 1970. Sabater en va ser director durant quinze anys. El centre es va convertir en una institució dedicada a l'estudi de les malalties metabòliques congènites i va ser pioner en la implantació del diagnòstic precoç de metabolopaties en els nounats, conegut popularment com la prova del taló.

La seva activitat professional va transcórrer entre la investigació, la docència i la pràctica del laboratori clínic. Entre el 1960 i el 1965 va ser becari de l'Institut Jaume Ferran de Microbiologia del CSIC i, entre 1968 i 1978, professor numerari de bioquímica de la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona. També va dirigir l'Institut de Bioquímica Clínica de la Diputació de Barcelona, adscrit a la UAB, entre el 1970 i el 1985.

Joan Sabater i Tobella ■ REIAL ACADÈMIA DE MEDICINA DE CATALUNYA

El 1960 havia fundat a Barcelona, amb la seva esposa, Margarida Sales, un laboratori d'anàlisi clínica, el Laboratori Sabater-Tobella. L'any 1972 hi van crear una divisió dedicada a l'anàlisi per a la indústria farmacèutica. Després de deixar progressivament l'activitat universitària i institucional, va continuar la seva trajectòria en l'àmbit privat. Juntament amb la seva esposa va desenvolupar laboratoris d'anàlisis clíniques a la Clínica Dexeus i en altres centres. El laboratori va ser venut a una multinacional el 2005.

La jubilació, però, li va durar poc. La descodificació del genoma humà el 2003 va despertar una nova inquietud científica en Sabater. Va començar a estudiar les publicacions sobre genòmica i es va interessar especialment per la farmacogenètica.

La seva trajectòria també va estar estretament vinculada a la formació. Va publicar prop de 150 treballs en revistes científiques, va col·laborar en nombrosos llibres, va dirigir 12 tesis doctorals i va participar en centenars de congressos, cursos i activitats de formació com a professor convidat.

Entre les seves obres figuren *Buenas prácticas de laboratorio (1988)*, *Aplicaciones de la biotecnología en el diagnóstico clínico (2009)* i *Medicina personalizada posgenómica (2010)*. També va ser autor del discurs inaugural de curs de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya de 2004, dedicat a les bases bioquímiques de l'antienvelliment.

D'altra banda, la seva contribució a la ciència i a la medicina va ser reconeguda amb nombroses distincions. Va rebre el premi Ciutat de Barcelona de tesis doctorals, el premi Ciutat de Barcelona d'Investigació en ciències, el Premi Nacional del Consell de Farmacèutics d'Espanya, la Creu Provincial de Sanitat i la Comanda de l'Orde Civil d'Alfons X el Savi. El 2009 va rebre la Creu de Sant Jordi.

El 2016 va esdevenir acadèmic numerari emèrit i també va ser reconegut com a president d'honor de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya.